

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadói hivatal:

Szabó Albert könyvnyomdájában Kézdi-Vásárhelyt, hova úgy a lap beltartalmi részét illető közlemények, mint az előzetések, hirdetések, nyilvántartási czikketek stb. intézendők.

Nyilvántartási czikketek soronként 10 kr-ért közölhetők.

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr
Fél évre . . . 3 frt — kr
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr
Külföldre 1 évre 8 frt — kr
Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábos garmond-sorért vagy annak térfogatáért 4 krajczár.
Ezenkívül minden beiktatásnál 30 krajczár bélyegdíj fizetendő.

Rudolf trónörökös halála.

Midőn a táviró útján elterjedt a lesújtó hír, hogy Rudolf trónörökös meghalt, a föltevések végtelen hosszú sora merült fel a halál okaira nézve. Sokan véletlen balesetet, sokan gyilkosságot sejtettek, de senki sem gondolt az iszonyu valóra, mi most már kétségtelenül áll előttünk. Senki sem hitte, hogy a trón ifju örököse, kire oly szép jövő, nagy hatalom és annyi dicsőség várt, saját kezével vessen véget életének. Most már meg van erősítve, hogy a trónörökös öngyilkos lett. Hogy mi vezethette erre a lépésre, arra nézve semmi bizonyost sem tudunk még. Hír szerint leveleket hagyott hátra özvegyének és királyi atyjának; ezek tartalma azonban ismeretlen.

Bármi okozta is a halált, mi most csak a mérhetetlen veszteség fájalmát érezzük; mérhetetlen pedig a veszteség különösen nemzetünkre nézve, mely egy igaz barátját, magas pártfogóját, leendő oszlopát veszítette el benne.

A nagy halott porhüvelyét kedden délután helyezték el a bécsi kapuczinusok templomában levő sirboltban. A gyász ez alkalomból általános és meghatározott volt az egész országban. Nemcsak a külső formákban nyilvánult az, hanem benn honolt és honol a szívekben mélyen, igazán. Soha őszintébben nem gyászolt e nemzet, mint most.

A mélyen sujtott felsőes atyának vigaszul szolgálhat az, hogy fájalmában a nemzet milliói vesznek részt.

Midőn a gyászoló király előtt a magyar miniszterelnök kifejezte részvétét a megrendítő eset alkalmából, a Felség a következő szavakat mondotta:

„Mindent elvesztettem, a mit birtam azon reményből, hitből, a melyet fiam jövőjébe vettem. Immár nem maradt egyebem, mint a kötelességérzet, melyben mindaddig, míg csak öreg csontjaim kibírják, hű fogok maradni. Erre úgy Ön, mint népeim számíthatnak.“

Adjon az Ég erőt a királynak és nemzetnek a közös csapás elviselésére!

A képviselőház február 4-én ülést tartott, melynek egyetlen egy tárgya volt: a trónörökös halála. A ház 60 tagból álló küldöttséget menesztett a trónörökös temetésére. Elhatározta továbbá, hogy kisorsot küld a trónörökös ravatalára. Péntekig nem tart ülést a ház.

A trónutódlásra

vonatkozólag írja a „B. C.“: „A leghivatottabb oldalról nyert értesülés alapján kijelenthető, hogy a trónutódlás kérdése máig mérvadó körökben még beszéd tárgyát sem képezte s szemben a nyílt

koporsóval elképzelhető, hogy nem is képezhetette. Es mi okból kellene e kérdést tárgyalni? A törvény világos szavai értelmében Károly Lajos főherceg, ki a legjobb egészségnek örvend, a trónutód és utána másodsorban az ő elsőszülött fia, Ferencz Ferdinánd. Miután sem ok, sem alkalom nincs arra, hogy Károly Lajos főherceg jogairól most lemondjon, ilyesmi szóba sem jöhet. Ő felségét a borzasztó csapás nagyon lesújtotta ugyan s a király szomorúságát még az idő sem fogja egyhamar enyhíteni, de ismert nagy lelkiereje és kitűnő egészsége által támogatott kötelességérzete vigaszt nyújtó uralkodói teendőinek ernyedetlen és háborítlan továbbvitelét biztosítja.“

A trónörökös utolsó napjaiból.

A Sonntags Abenbdlatt-nak a következőket táviratozzák Bécsből: A trónörökös szerencsétlen tettének keresztülvitelére és előzményeire vonatkozólag a következőket adhatjuk: Rudolf trónörökös éjjel két óráig egyedül volt Bratfisch bécsi bérköcsissal és bécsi dalokat énekelgetett magának. Ezután a kocsi elbocsátván, írószalához ült, a hol — mint utólag kiderült — teljes két órát töltött és leveleket írt a szüleinek. A levelek tartalmáról persze semmit sem lehet tudni.

Vilmos német császár legutóbbi bécsi tartózkodása alkalmával mindenkinek feltűnt, hogy a trónörökös a bécsi udvar császári vendége elől gondosan kitért. Ez annál inkább feltűnt, mert az előző években a két trónörökös a legjobb barátok voltak. A két jóbarát a következő eset következtében hasonlott meg: Vilmos császár nagyon lenéző nyilatkozatokat tett a trónörökös irodalmi munkásságáról és szokott drasztikus modorában azt mondta, hogy egy trónörököshöz nem illő dolog oly sokat forgolódni »frkászok« társaságában. A császár ezzel a trónörökös ismert környezetét értette. Ez a nyilatkozat a trónörökösnek is tudomására jutott, a ki legkevésbé sem iparkodott eltitkolni, hogy sértve érzi magát. Ettől az időtől fogva mindenki észrevette a trónörökös modorában és viselkedésében történt változást. Annyi tény, hogy a trónörökös az utóbbi két hónapban rendkívül ingerült volt és gyűlölte a környezetet. Beavatott körökben beszélik, hogy a véderővita rendkívüli izgatottságot keltett a Burgban és különösen Károlyi Pista gróf beszéde volt az, mely a királynak sehogys sem tetszett. Károlyi Pista grófa trónörökös egyik legjobb barátja lévén, a király élénk vitába bocsátkozott fiával a gróf beszéde felett; e vita folyamán apa és fiu közt rendkívül heves jelenet folyt le, melynek végével a király a leghatározottabb boszuság jelével bocsátotta el fiát. Mikor a trónörökös kedden nem jelent meg az udvari ebéden, a király ezzel a kérdéssel fordult a trónörökösnéhez: »Rudolf még mindig haragszik?«

Az öngyilkosság híre.

Szerdán reggel 9 órakor — így szól egy bécsi távirat — Wiederhofer udvari orvos táviratot kapott Mayerlingből, melyben Loschek komornyik felszólította, hogy azonnal menjen Mayerlingbe, mert a trónörökös az előző napokban meghalt és gyengélkedik. Az orvos azonnal elutazott a déli vasúton, s délből már Mayerlingben volt. A vadász kastélyban Coburg herceg és Loschek komornyik fogadták azzal, hogy a trónörökös meghalt. A komornyik még hozzátette, hogy a halált mér-

gezés okozta. Wiederhofer orvos erre a trónörökös szobájába lépett. A szobában sötétség volt, a függönyök le voltak eresztve, a redőnyök be voltak zárva. Így magyarázható, hogy nem vették észre a lött sebet, mely rögtön előidézte a halált. Mikor az orvos konstatálta, hogy a halált lövés okozta, a revolvert is észrevették a halott mellett a földön. A haláladó golyó átfurta a koponyát. A golyót nem találták meg, de nem is keresték. Valószínűleg a földre esett, vagy a falba fúródott, s még most is ott van. Hoyos gróf már előzőleg elutazott Mayerlingből, hogy a gyászhirot megvigye a Hofburgba, s ott azt mondta, hogy szívészellődés okozta a halált. Mayerlingben egész délután várták a bizottságot, és sem jelentést, se táviratot nem küldöttek Bécsbe. Bécsben hamar elterjedt a halál híre s így a halál okát se lehetett titokban tartani. A hivatalos közlemény a halál okául szívészellődést említett, a mint Hoyos gróf tényleg jelentette. Wiederhofer a holttesten már hullafoltokat talált s bekötötte a holttest szétzuzott fejét.

Délután 4 órakor megjelent Bombelles egy bizottság élén Mayerlingben. A holttestet koporsóba tették és egy badeni halottas-kocsin a vasúti állomáshoz vitték. Csak csütörtökön reggel tudta meg a király, hogy a halál oka öngyilkosság volt. Valótlan a hír, hogy az öngyilkosság közhirre tétele Tisza sürgetésére történt. A dolog úgy áll, hogy Kálnoky, Tisza és Taaffe ajánlották a királynak, hogy a tényállást nyilvánosságra hozza és a király beleegyezett. Csütörtökön este volt a törvényszéki boncolás, mely reggeli 2 óráig tartott, ámbar csak a fej vizsgálatára terjedt ki, miután más testrészen semmiféle sérülést sem észleltek. A bizottság a boncolás megkezdése előtt letette az esküt a főudvarmester kezeihez, hogy véleményüket a tiszta igazságra alapítják s erre mindenkor készek újból megesküdni. Másnap reggel a király fogadta a bizottság tagjait s azt kérdezte tőlük, hogy a jegyzőkönyvbe, mely jóval terjedelmesebb annál, mely a „Budapesti Közlöny“-ben és a „Wiener Zeitung“-ban megjelent, a tiszta igazságot irták-e s a készek-e azt bármikor esküvel is megerősíteni? A két tanár igenlőleg válaszolt. A király környezete úgy nyilatkozott, hogy a boldogult tulságosnak megerősítette magát. Kétségtelen, hogy ennek felette hátrányos következményei voltak. A trónörökös gyakran beszélt öngyilkosságról s Coburg Lujza hercegnő, mikor a halálesetről értesült, a trónörökös nyilatkozataira viszszagondolva így kiáltott fel: „agyónlőtte magát!“

A ravatalnál.

Sűrű emberár tolongott szombaton a Schweitzerhof felé, a hol a trónörökös ravatalon feküdt. Az embertömeg oly nagy volt, hogy az utcázt el kellett zárni s csak azok juthattak a halottas szobába, kiknek a főudvarmesteri hivatal belépő-jegyet adott. A Grabenen, a Kohlmarkton és a Burg felé vezető utcákon az emberáradat óráról-órára növekedett. A város minden zugából özönlöttek az emberek ünneplő ruhában a Burg felé, s mindenki a király dolgozószobájának ablakai felé tekintett, látni akarták az uralkodót. A király a nap folyamán több ízben megjelent az ablaknál. Alakja katonás, daliás volt, mint mindig, de arcán a mély fájdalom ült s tekintete, melyet a népre vetett, bánatos, fájdalmas volt.

Délután megereedt az eső s heves déli szél lobogtatta a fekete zászlókat. Az utcákon erre kisebb lett a néptömeg. Azok a kevesek, kik e napon bejuthattak a halottas szobába, a lépcsőház alján vártak, míg felülről valaki jelentette, hogy az

előszobában nincsen tulságos sok ember. Nagybárá magasabb rangu katonatisztek, előkelő hivatalnokok, hölgyek és az udvartartás személyzete képezte a várakozók csoportját. A második emeleten újra meg kellett állapodniuk, mert a halottas szobában sok száz koszoru között alig fért el tiztizenkét ember.

A terem levegőjét annyira eltöltötte a virágok illata, hogy a belépésnél szinte kábulás vett erőt az embereken. Az első teremben volt a koszoruk nagy része felhalmozva, a virágok tömegét két ablakon beható napsugár világította meg s ez csak kiemelte a drága gobelin szőnyegzet színpompáját. A butorok a gobelines falakhoz voltak állítva, csak egyik sarokban volt látható a királynét báli ruhában ábrázoló arckép. Kis zsámolyokon taboretteken a koszoruk halmaza nyugodott. Még soha ennyi virág ravattal nem ékesített. Lehetetlen kiemelni egyet is a koszoruk közül, mert valamennyi igazi remeke a műkertésznek, s színpompájuk, választékos összeállításuk ritka hatással volt a szemlélőre. Az első teremből a tulajdonképeni ravattaltermembe lehetett jutni, az elfüggönyözött szalon ablakaiból napsugár vetődött a küszöbre; a sötétség s a világosság így közvetlen egymás mellett, valamint a virágok kábitó illata abba a szavakkal vissza nem adható hangulatba ringatta a belépőt, mely elszorítja a szívet s a leghiggadtabbnak is könnyet idéz szemébe.

A falat átellenben az elfüggönyözött ablakkal a pálmák tették láthatatlanná s ezeknek a tetőzetig nyúló levelei képeztek zöld boltozatot a háttérben emelkedő ravattal szemben, mely körülbelől embermagasságra emelkedett ki. A koporsó fejénél a palmaágak kissé szétnyitlaks engedték látni a megváltó képét, mely úgy látszott, mintha sugarak között áldólag terjesztené kezét a halottra.

A trónörökös finom vonásai márványfehéren ütöttek elsötétzőke hajától. Jobb halántékán a haj mélyen le volt simítva, balhalántéka szürkésen halvány, orra, szája és álla változatlanok s az egész arc kifejezése rendkívül nyugodt volt.

Testét arany hajtókás fehér atilla fődte s mellette a sz. István-rend nagy szalagja vonult végig, s ezenkívül is sok érdemjel borította a mellét. Kezei, melyekre fehér bőrkesztyű volt huzva, egy arannyal himzett és brabanti csipkével szegélyezett brocat terítón nyugodtak, mely elnyult a koporsó alsó végéig s a lábakat is eltakarta. Feje fehér atlasz párnán nyugodt, melyet könnyedén lenyomott. A fekete bársonnyal bevont, arany fogantyúkkal, sasokkal és koronákkal díszített koporsó teljesen látható volt. A koporsó lábánál egy feketeval bevont imazsámoly állt, melynek széles állványán négy ezüst gyertyatartó, egy ébenfa-feszület s egy ezüst szentelt víz tartó volt helyezve.

A koporsó körül heverték a pompás nagy koszoruk, melyek bizonyítékai annak a nagy szeretetnek, melylyel az elhunyt iránt viselkedtek. A holttal lábán egy üde rózsabimbókból készült koszoru volt, melyet a kis Erzsébet főhercegnő tett a ravattalra. Ez alatt volt elhelyezve az özv. egy trónörökösnek koszoruja, mely fehér rózsákból és nefejelecekből volt készíttet. Ezek mellett voltak a rokonok koszorui, melyek mint egy illatos virágoskert vették körül a ravattal, s némileg enyhítették a halál tanyájának ijesztő komorságát. A nők sirva, a férfiak lehorgasztott fővel hagyták el a halottas szobát, melyben a monarchia reménye feküdt mereven, örökre kihülve.

V i d é k.

Csik-Szereda, 1889. január 30.*

Szerkesztő ur!

Csikmegye közönsége által Csik-Szeredában nagy költséggel berendezett és fenntartott 4 osztályu polgári leányiskolának f. évi január 25. és 26-án megtartott félévi vizsgálatairól s az ezeket követett zárúnnepélyről kívánok, bár kissé későn is, megemlékezni.

S azért ily későn, mert hittem, hogy az enyémenél avatottabb toll vállalkozand erre. De bár Csikmegye szemfényének értelmi, sőt tudományos képzésének minősége és fokáról volt a nagy közönség e vizsgálatok által meggyőződést szerzendő, maig tüzetesebb értesítést ezen nagyon is méltó tárgyról nem olvashaték.

Ez oka az én győnge, talán avatatlan vállalkozásomnak.

De térjünk a dologra. Mielőtt a vizsgálatok megkezdődtek volna, alkalom volt meggyőződni arról, hogy a növendékek képzése és oktatása gyakorlati irányu is, mennyiben a hasznos, szükséges és pipere női munkálkodás, a növendékek által év közben készített, több válfaju és igen változatos és választékos munkák által volt, mintegy ad oculos, demonstrálva. A haladás ezen ágára nemcsak egy félreeső határszéli megye, de bármely

nagyobb város hasonló iskolája is valóban elégedetten, sőt némi büszkeséggel tekinthetne.

Hallgatva is legjobban és méltón dicsérték ezen nagyszámu munkadarabok nemcsak a növendékeket, ezek izlését, szorgalmát és előhaladottságát, hanem különösen a tapasztalt, finom izlésre és praktikusságra valló vezető kezeiket is. Ezután a növendékek által a féléven át elkészített rajz- és írásbeli dolgozatok megselemlését lehetett elővenni, s azt az e közben megkezdődött vizsgálatok alatt is folytatni.

Kedves tarkabarka egyveleget képeztek ezek; egyik sem nélkülözötte a kultuszminiszter által, az írásbeli dolgozatoknak ortografiai tökélyének emelése céljából kiadott rendeletnek némelyikben nagyon is sürűen pirosító hatását. Mindazonáltal a dolgozatokat bárki is megelégedve tehette le kezeiből. Mert bár kaligrafikus írást alig lehetett találni, a biztos és tudatos kezek legtöbbször fölismerhetők voltak, s az öntudatos törekvésnek és fokozatos haladásnak mindenik örvedetes jeleit tükrözötte elő.

De halljuk a szóbeli felelkezéseket is. Ezek biztosak, érthetőek és a növendékek magatartásával együtt olyanok voltak, hogy meglátszott rajtuk, miszerint a tanerők, igen helyesen, nemcsak pusztán a tanításra, de a nevelésre is gondolt fordították. Nem lehet tagadni azonban, hogy egy-két növendék felelkezései azt is elárulták, hogy a tantárgyak szemelét nem igen értették, s abban mélyebben nem igen hatoltak.

S csoda-e ez a tananyagának jelenleg is oly tulságos halmozottsága mellett? Nem, sőt bámulni kell azt, hogy ennyit, és ennyire is sajátjokká tehették ezen gyermekek, a hason, sőt magasabb koru finövendékekre is tulságosan halmozottan tekinthető tantárgyakból.

Említem, hogy nemcsak a tanításnak, de a nevelésnek is örvedetes jeleit is lehetett tapasztalni. S ez nem kis jelentőségű, midőn egy városi más iskolák, sőt a közel csiksomlyói főtanoda növendékei egy részéről is igen sajnosan és sürűen lehet tapasztalni, hogy mily kevés gond fordítatik a talán excelláló tanítás mellett a nevelésre. Ennek következménye az, hogy jelzett iskolák növendékeinek jó része gyakran feledkezik meg arról is, hogy előhaladott koru, sőt előkelő állásu egyénekkel találkozza, őket a társadalmi szokásból kifolyólag is, illedelmesen, módosan köszöntse; s alig mutatkozik képesnek arra, hogy ezek előtt takarosan, ildomosan megállva, velük értelmesen beszélni is tudjon.

Nem is szölok itten a társadalmi erények gyakorlásához értes; vagy nem értesről, — noha ezek jeleinek már a zsonge korban is kétségbevonhatatlanul sőt határozottan kellene nyilatkoznok.

Igen helyesen tette és teendi tehát a polgári leányiskola tantestülete, ha a tanítás mellett a nevelésre is sulyt — és pedig nyomatékos sulyt — fektetend; mert valóban kellemes oasist képez ez az e tekintetben mai napság is uralkodó sivatagságban.

Bármily nagy mértékben elégitett is ki a növendékek szóbeli felelkezése és magatartása, egy felett csodálkozásomat el nem hallgathatom. S ez az, hogy egy leányiskolában, a hol par excellence női tanerők vannak alkalmazva, a konyha és háztartás tudományát, nőnemű növendékeknek, egy férfi tanító adta elő. Tudatával bírok én annak, hogy nemcsak mai napság, de már régen, igen kitűnő férfi-szakácsok vannak. S azt sem vonom kétségbe, hogy ama férfi tanerő akár a kuktasághoz is kitűnően ért.

De én egy leányiskolában ezt olybá tartom, mintha Herkules a Penelope himzötjét és rántásos kanalat forgatná vaskos markáiban, és Penelope harnat ujjaira a Herkules vasdorongjának emeltyűje bizatnék.

A paradoxonok illeten alkalmazását helyén valónak sehogy sem tartom; s még akkor is nagyon nehezen tudnék azzal kibékülni, ha ennek valamely különleges, fontos okát tudnám, a mit pedig itten még sejteti sem vagyok képes.

A vizsgálatoknak január 26-án d. e. 10 óra tájban történt bevégzése után a záró ünnepély következett, mely egy pár énekdarabnak gyermek-quartetben történt elénekélése, Haydn u. n. gyermek-symphoniájának hét növendék általi praecis előadása és a megye főjegyzőjének szokásos lelkesültség és emelkedettséggel elmondott beszédéből állott.

Az énekdarabok előadásából azt a meggyőződést merítém, mit különben utánpuhatoláson is megerősített, hogy az intézetnek igen nagy hátrányára, rendes ének-tanítója nincsen, hanem e nem épen könnyű feladat teljesítése egyik tanítónőre csaknem rátkmálva van. Valóban káros és hibás felfogáson alapszik az, hogy mig csakis a legmódosabb szülok által megszerezhető s igen költséges zongorának tanítására fordittatik nagyobb gond, addig a teremő által majdnem mindenkinék megadott énekbeli tehetség kiművelése

számba is alig vétetik. Pedig ehhez költséges instrumentum sem kellene, mert azt mindenki magában bírja, kit az Isten ezzel megajándékozott. S ha e tehetséget csak középserűen is kiművelve bírhatná bármelyik nő, az én nézetem szerint, bármelyik költséges hangszerezen való jó hatással felérne.

A Haydin-féle gyermek-symphonia klasszicitása, hangszereles tekintetbeni nagy virtuositása, előadásának tökélyessége, szabatosága és összhangzó voltánál fogva ragadta meg a nagyszámu közönség zeneértő részének figyelmét, s mindvégig feszült érdeklődésben tartva, nem mindennapi műélvezetet szerzett. Kellő elismeréssel is adózand a hálás közönség a nyújtott gyönyörért; valamint azon fáradság és ritka szakértelemért is, melylyel e klasszikus, nehéz darab, hét növendéssel, ily meglepő eredménnyel biztosítva lett.

Sajnálni lehet csak azt, hogy a közönség egy kis töredékének nem látszott élvezetet nyújtani, a min azonban a tekintetbe veendő figyelembe vétele mellett csodálkozni sem lehet.

Általában keveset mondok azzal, hogy e vizsgálatok a jól gondozott, fejlődő s nyiladozó virág-bimbók dus illatozásának benyomását gyakorolták az én sovár lelkemre. És e benyomást a herkulési szakácskodás s a symphoniának egy némelyekre nézve nem várt hatása ély oly kevéssé volt képes csökkenteni, a mint egy jól gondozott, gyönyörű kert által gyakorolni szokott hatást oda a legnagyobb vigyázat dacára is bebetolakodó gyom nem képes alább szállítani.

En és sok mások teljesen megelégedve, s a jövő reményében megerősödvé, távoztunk a szép kis musa-lányok e kedves és szent helyéről.

Abdon Péter.

Nyílt kérelem

Brassó megye tekintetes közigazgatási bizottságához.

Az országos törvények — közöttük az iskolai törvény is — igen szép és fontos hatáskört ruház a t. közigazgatási bizottságra.

A tanügyről kis, dióhéjba szorított, értesítést közöl is időnként a megyei tanfelügyelő ur, mint tanügyi referens. Azonban a népnevelés és oktatás nagy fontosságu érdekének és a nyilvánosság közkiváналomának az ily rövid jelentés már csak azért sem felelhet meg, mivel országszerte az állandó népnevelési bizottságok ama — tán nem kötelező — megyei rövid értesítést; működésük eredményének közzététele által a közkiváналomnak teljesen megfelelőleg kiegészítik és kárpótolják.

Ugyanis a politikai és szaklapokban gyakran találkozunk a vármegyei szervezett, állandó népnevelési bizottság" sikeres és áldásos működésével. Itt is, ott is olvassuk, hogy az „iskolátogatásokkal ideiglenesen megbizottak" a tanügy emelkedéséről vagy annak hátrányáról indokolt jelentésüket beterjesztették. Gyakran halljuk, hogy X. vármegye népnevelési bizottsága eme fontos véleményt nyilvánította, ama nagy horderejű indítványt terjesztette elő.

Annnyit tudok, hogy derék Brassó vármegyénk az 1876. évben nagy ünnepélyességgel és díszszel megalakult s közhasznu megyei új életet megkezdte és azóta szép sikerrel, áldásosan folytatja is; de arról nagyon keveset tudok, hogy az 1876. évi XXVIII. t. cz. 8. -ának 17 legelső sora értelmében az „állandó népnevelési bizottság" s az „iskolátogatásokkal ideiglenesen megbizottak" megalakítása, szervezése által hol, mikor, kik által és minő sikerrel munkálkodott közre a tanügy érdekében annak fejlesztése és emelése iránt?

En ugy tudom, hogy a megyei tanfelügyelő ur — részint hivatali elfoglaltsága, részint egybféle elhalmozottsága miatt — nem felelhet meg sem az 1868. évi XXXVIII. t. cz., sem az 1876. évi VI. ti. cz., sem az 1876. évi XXVIII. t. cz. szerint részletesen előírt szabályszerű kötelmeinek; mert az az állandó népnevelési bizottság szervezése s az iskolátogatásokkal ideiglenesen megbizottak kinevezése és közremunkálása nélkül lehetetlen is!

Teljes tisztelettel kérem azért a tek. közigazg. bizottságot, méltóztassék ezen általánosan tapasztalt nagy hiányon a tanügy felvirágzása, fejlődése, emelése érdekében, a köz-szükségnek és közkiváналomnak teljesen megfelelő „állandó népnevelési bizottság" és az „iskolátogatásokkal ideiglenesen megbizottak" szervezése, választása, kinevezése tárgyában a kellő intézkedéseket az idézett törvények értelmében szives jóakarata által megvalósítani és keresztültivetni.

Fejér Gyula,
ev. lelkész.

Különlélek.

— Gyász. Az a mély és őszinte bánat, melyet Rudolf trónörökös tragikus halála felett az egész

* Térhiány miatt késett.

Szerk.

ország érez, Kézdi-Vásárhely polgárainál is meghatározó kifejezést nyert. Már egy hét óta minden közintézetben gyászlobogók lengenek. Kedden, a temetés napján, minden Joltot s minden tüzetet bezártak. A hét folyamában a különböző hitfelekezeti templomokban a „Rudolf“-kórház — mely védnökét veszté el — gyász-isteniszteleteket fog rendezni.

— A kézdivásárhelyi jótékony nőegylet által tervezett álarcsos-bál a közbejött gyász eset miatt bizonytalan időre elhalasztatott.

— A közönség figyelmébe. A pénzügyminiszter körrendeletileg értesíti Kézdi-Vásárhely városát, hogy az italmérési jog kártalanítása körül felmerülő teendők elintézésével Háromszékmegyére nézve Nagy József pénzügyi fogalmazót bízta meg. Nevezett megbízott a háromszékmegyei adófelügyelő mellé van beosztva, s végzi mindazon teendőket, miket a törvény a kártalanítási eljárás körül az adófelügyelők vagy azok helyetteséhez utal.

— Az E. M. K. E. koszorúja. Az E. M. K. E. Rudolf trónörökös ravatalára gyászkoszorút helyezett. A direktorium vasárnap délből gr. Bethlen Gábor elnök kezébe adta. Bély Gyula elnök elnökletével gyűlést tartott s kimondta, hogy addig is, míg a választmány a gyász kifejezésének további részletei felett határozna, az egyesület nyújtson be koszorút Bécsben levő alelnöke Horváth Gyula által. A koszorú Zobáth műkertész által elkészítve, aznap este már földatott. Gyópárból, az egyesület jelvényvirágából készült, mit tavaly a budapesti E. M. K. E. bálon trónörökösünk báljelvényül a mellén viselt. Az óriás koszorúra, melynek alapja cserlevél, százakra menő óriás gyopár virág használtatott föl. A szalagon (nehéz fekete selyem arany nyomással) a következő felírás áll: „Rudolf magyar trónörökös ravatalára. — A nemzeti társadalom mély gyásza jeléül az E. M. K. E.“

— A trónörökös könyve. Az „Oszták-magyar monarchia irásban és képen“ című nagy irodalmi vállalat, melynek tudvalevőleg a boldogult Rudolf trónörökös volt a főszerkesztője, a trónörökös halála következtében elvesztette legfőbb pártfogóját, úgy, hogy már-már arról volt szó, hogy tovább is meg fognak-e jelenni a füzetek. Ezt a kérdést, mely ugy az irodalmi körök, mint a nagy közönséget is feleltérdeklí, most a legkedvezőbb értelemben oldotta meg Károly Lajos főherceg, a mostani trónörökös. A nemeslelkű főherceg ugyanis maga vállalta el a mű fővédnökségét s ezzel már is utódává lett Rudolf trónörökösnek. Így hát az említett irodalmi nagy művet jövőre is meg fogja illetni „a trónörökös könyve“ elnevezés.

— A gyopár-jelvények. Bálra kötötték, ravatalra tették azokat a gyopár-jelvényeket, melyek a kultúregylet mulatságára készültek. Az egylet sok halálá adása a halott királyfunak. Bálját, mely páratlan sikerének ígérkezett, nem tartja meg. Mélyen gyászol a trónörökösért, ki a magyar szó, a magyar kulturális törekvések iránt annyi szeretetet tanusított. A tavaly a fenséges ur megjelent a budapesti kultúregyleti bálon és gyopárosokot tüze gomblyukába. Az idén a második nagy kultúregyleti bál rendezői ugyanilyen virág-ból készítették csokrot maguknak jelvényül. Most halottas koszorút kötöttek belőle és elküldték a fenséges magyar ur koporsójára.

— Seps-Szentgyörgy város képviselőtestülete folyó hó 3-án tartott gyűlésén hatálykai Pota József főispánt és altorjai báró Apor Gábor alispánt diszpolgáraivá választotta. A közgyűlésnek az indítványt számos képviselő tag tette meg irásban; a képviselő nagy lelkesedéssel, hosszan tartó eljenzések között fogadta azt s utasította a tanácsot a disz-oklevél kiállítására; az átnyújtás felől külön intézkedést tartott fenn magának a közgyűlés.

— Alsó-Csernátóban a román kath. egyházközség kepe-alapja javára folyó évi február 19-én a Damokos Sándor ur házában zártkörű táncvigalmat rendez a következő bizottság: Elnök Tamás Dávid, alelnök Rápolthy László, pénztárnok Damokos Mihály, ellenőr id. Papp János. Bizottsági tagok: Barcsa Miklós, Bartha Mór, ifj. Bernád János, Boocor Kálmán, Damokos Dénes, Elekes Tivadar, Farkas József, Pál Venczel, ifj. Papp

János, Rápolthy Károly. Kezdeté 8 órakor. Belepti díj: személy-jegy 1 frt, család-jegy 3 frt.

— A gyergyószentmiklósi ifjuság bálbizottsága következőleg alakult meg: Elnök dr. Fejér Dávid, titkár Kriksa Konrád, pénztárnok Kriksa Zoltán. Bizottsági tagok: Lázár Lajos, Bocsaóczy István, Sousek István, Kánya Gyula, Lukácsy Zakariás, Orel Dezső, Lengyel János, Merza Vilmos, Dobribán Lukács, Lázár Viktor, Zárug Zakariás és Jankó András.

— Vas Gereben összes munkáiból, melyet Gyulai László rajzaival ellátva Málnér Vilmos ad ki, hat új füzet hagyta el a sajtót, az 53—58-ik. Az 53-ik füzettel végződik a 6-ik kötet, mely a „Garasos arisztokrácia“ regényt és hat elbeszélést foglal magában. A többi füzetek a „Tekintetes urak“ című regényt közlik, esin és a kort is jellemző illusztrációkkal. Egy füzet ára 25 kr. Melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe.

— Sorsolás. „A magyar gazdasszonyok országos egylete“ által Damjanich-utcai árvaházában díjmentes alapítványi helyek szaporíthatása céljából a m. kir. pénzügyminiszterium 50297—1887. számú rendeletével nyert engedély alapján rendezett műfestszeti tárgy-sorsjátéknak 1888. évi december hó 26-ára tervezett, de miniszteri engedély folytán 1889. január hó 26-án az új város-ház társalgó-termében Budapesten politikai hatóság felügyelete alatt megtartott nyilvános húzás alkalmával a következő sorsjegyek nyertek: 1. sorszám, 87. nyerőszám, 2—46. 2—46. 7—1. 8—41. 10—64. 13—56. 16—52. 18—74. 23—36. 30—72. 31—22. 34—28. 35—70. 36—52. 39—35. 44—23. 46—18. 49—77. 52—31. 56—21. 60—84. 75—77. 78—17. 80—15. 84—63. 86—8. 88—98. 92—58. 94—56. 99—68. 101—95. 106—34. 107—42. 108—24. 111—66. 115—29. 116—21. 119—77. 121—89. 122—43. 125—4. 126—97. 130—26. 137—22. 138—44. 140—78. 141—2. 147—59. 148—15. 149—24. 151—63. 152—35. 153—56. 160—40. 161—36. 163—88. 165—80. 168—33. 169—20. 170—19. 174—88. 185—95. 188—18. 189—71. 193—96. 201—1. 205—74. 206—27. 207—2. 209—48. 212—12. 213—40. 217—44. 220—16. 224—97. 226—74. 227—86. 228—23. 229—8. 240—90. 244—5. 245—35. 247—71. 249—57. 257—38. 258—8. 259—56. 264—55. 270—79. 273—99. 474—95. 275—1. 276—50. 277—76. 278—28. 280—74. 282—70. 284—10. 285—71. 286—01. 287—56. 288—85. 290—57. 292—64. 295—67. 267—53. 299—89. 303—28. 304—92. 310—67. 311—88. 312—32. 316—87. 318—72. 321—76. 325—41. 327—12. 333—44. 338—85. 343—21. 347—18. 356—57. 364—28. 368—27. 370—61. 372—91. 373—60. 380—64. 384—98. 386—91. 399—84. 400—38. 401—35. 404—80. 406—43. 407—33. 410—48. 413—98. 414—80. 416—1. 422—89. 425—45. 426—29. 428—82. 431—84. 432—7. 436—78. 437—97. 442—44. 444—53. 451—100. 453—46. 456—93. 460—7. 462—30. 467—26. 471—37. 480—54. 487—64. 488—66. 499—2. 506—23. 509—86. 510—39. 514—59. 516—18. 519—45. 520—7. 523—1. 524—11. 527—72. 530—85. 541—38. (Vége köv.)

Gondnoki jelentés

a Kézdi-Vásárhely városi és vidék „Rudolf“ kórház 1889. januárhavi működéséről.

I. Pénztárnok tek. Kovács Károly ur kimutatása szerint január havában

1. BEVÉTEL:

a) pénztári maradvány 1888. évről	171 frt 61 kr
b) ápolási díjakból	61 frt — kr
c) ajándék	— frt 50 kr
d) alapítványi kamatból	— frt 08 kr
e) alapítványból (dr. Sinkovics Ignác)	150 frt — kr
f) az országos veres kereszt egylet központi igazgatósága által megszavazott 800 frt évi segély I. évnegyed részlete	200 frt — kr
g) az orbi veres kereszt főlk tags. díjaiból	52 frt 40 kr
h) az altorjai	10 frt — kr
i) az alcsernátóni v. ker. főlk tags. díjaiból	23 frt — kr
k) Háromszékmegyei alispánja által körörsz. fizetésekből igénybe nem vett rész fejében küldetett	183 frt 82 kr
l) bujarkorosok után az államkincstár által megtérített ápolási díjak az 1888. évi II. és III. nevezetéről	69 frt — kr
m) a hó folytán elfogyasztott termények értéke	20 frt 06 kr
n) elnök báróné irodai és postaköltségei, melyeknek megtérítését nem követelve, az intézetnek adományozza	47 frt 79 kr
Összesen	997 frt 18 kr

2. KIADÁS:

a) a „Székelyföld“ cz. hirlap előfizetési díja	1 frt 50 kr
b) kórházi aprólékos kiadásokra	15 frt — kr
c) gyógyszerre	6 frt 10 kr
d) befizetett alapítvány után nyugtábelég	— frt 63 kr
e) kórházgondnoknak postabélyegekre	1 frt — kr
f) ruganyanta-bélyegzőre	3 frt 50 kr
g) könyvkötő számlájára	1 frt 68 kr
h) hat hectoliter buzáért	30 frt — kr
i) őrök munkadíja	10 frt — kr
j) kórházi ápolónők és cselédek jan. h. illetm.	37 frt 84 kr
Áthozat	106 frt 75 kr

	Áthozat 106 frt 75 kr
k) tej áraban	— — — — 12 frt 40 kr
l) hus áraban	— — — — 16 frt 99 kr
m) fűszer áraban	— — — — 16 frt 51 kr
n) elfogyasztott termények ára	— — — — 20 frt 06 kr
o) elnök báróné irodai és postaköltségei	47 frt 79 kr
p) a kisegítő takarékpénztárban folyó szükségletekre elhelyeztetett	— — — — 400 frt — kr
q) a kisegítő takarékpénztárban alapítványi képen elhelyeztetett	— — — — 183 frt 82 kr
r) pénztárkészlet január hó végén	— — — — 192 frt 86 kr
Összesen	997 frt 18 kr

II. Kórházi főorvos nagys. dr. Sinkovics Ignác ur jelentése szerint

a) mult év december hó végével ápolás alatt maradt 5 nő, 4 férfi, összesen	9 beteg,
b) jan. havában felvétetett 24 férfi és 6 nő, össz.	30 „
ápolatott összesen	39 beteg.
c) ezen beteg-látszámából elbocsátott január havában gyógyultan 21, javultan 2, meghalt 1, összesen	24 beteg.
d) ápolás alatt maradt	15 beteg.
e) a 39 beteg ápolása teszen összesen 347 ápolási napot.	

Kézdi-Vásárhely, 1889. február 4.

Dobay János,
gondnok.

A közönség köréből.*

Kézdi-Vásárhely, 1889. febr. 4.

Ezen becses lap folyó évi 10-ik számának „Különlék“ rovatában tiszteletes Székely János ref. pap ur „Értésítés“ czimmel közlést tesz, minden alapos ok nélkül felzaklatott kedélyek megnyugtatóására „jelzéssel, hogy a Máltósági állandó igazgatótanács egyházunk három évről szóló számadásait megvizsgálta s helyeseknek találva, számadókat a szokott fenhagyással a számadás terhe alól felmentette.

A cölzatosjelzés következtében, mely jórészen nekem is volt szánva, tisztelettel kijelentem azok előtt, kik még nem tudják, hogy az iskolai alapra vonatkozó számadási rendtelenséget magam szölkaltam fel az egyháztanács gyűlésében, nemcsak, hanem harminckét egyháztag-társammal panaszt is emeltem főtisztelendő máltósági püspök ur, mint egyházunk püspöki esperese előtt, kérvén, hogy hasson oda, miszerint a számadásokra vonatkozó törvényes határidő megtartassék, s főleg, hogy az egyház hivatalnokait tiltsa el attól a törvénytelenestől, hogy az egyház alapjaival szemben biztosíték nélkül adóssági viszonyban legyenek. Ezen adóssági viszony pedig elég alapos ok volt, hogy a kedélyek felzaklatódnak, a nélkül, hogy valakinek közbejöttével kellett volna felzaklatatniok. A felzaklatódásra nem kívülről jövő hatás működött közre, hanem előidézte azt az iskolai alapnak rendetlen, szabályellenes és törvénytelen kezelése és használása. Mindhárom jelzésre vonatkozó állítástomat beigazolom a következőkben:

1. Hogy rendetlen volt a közelmúlt három évben a kezelés: igazolja maga a tény, hogy 1885., 1886. és 1887. évekről szóló számadások csak 1888. év végén juthattak fel a máltósági áll. ig. tanács-hoz felülvizsgáltatás végett. Az egyházi törvény ide vonatkozó 248. §. d) pontja pedig ellenkezőt rendel.

2. A kezelési szabályellenességet igazolom az egyháztanácsnak 1875. évi 24. sz. alatti határozatával, mely szörlő szóra így hangzik:

„Elnök aa., mielőtt az iskolai pénztárnok választását megejténé e. h. t.-unk, szükségesnek látja a következő két kérdést tisztázni:

1-ször: megtartja-e k. e. h. tanácsunk ezen tőkére nézve az eddigi kezelést, mely szerint a választandó pénztárnok legyen adósa az egyháznak ezen tőkével;

2-ször: lehetségesnek tartja-e k. e. h. tanácsunk, hogy ezen oly tetemesre emelkedett tőkét, akár a régi rendszert megtartva a kezelésben, akár új rendszert hozzon be, díjatlanul kezeltesse meg b i z h a t ó egyén által?

Határozat. K. e. h. tanácsunk az eddigi rendszertől eltérve, a mult üléseben elfogadott pénztárnoki utasítás értelmében a kölcsön megszavazását, valamint a kamatláb meghatározását önmagának tartja fenn; a választandó pénztárnoknak pedig fáradozási jutalmul, illetőleg három egymásután következő évre rendszeresített fizetést, a kezelési tőke évi jövedelmének 10%-át alapítja meg.“

Ezen egyháztanácsi határozat ellenére pénztárnok Szöcs József ur — megválasztásokor letett esküje elfeledésével — az egyháztanács „megszavazásán“ kívül is teljesített kikölcsonzését biztosíték nélkül; sőt ezenfelül saját maga is beadódott az alapnak köztudomás szerint 7500, irva hétezeröttszáz forinttal, mi az előljelzett háromévi számadások megvizsgálásakor tünt ki, mely összegről nem lett háromszoros értéket képviselő jelzálogos kötelezvény kiállítva, s melyek által

3-szor ellenkezésbe jött az 1874-ik évi egyházkerületi közgyűlésnek 116. jegyzőkönyvi szám alatt hozott és kötelezőnek kimondott törvényerejű határozatával.

* E rovat alatt helyet adunk a közérdekű felszólalásoknak, de a felelősség a beküldőt illeti. Szerk.

A 7500 ft szabály- és törvényellenes tartozás kiténése után pénztárnok adott ki óvadéki okmányt 10,000 ft érték jelzéssel utólagosan, holott a dolog természetéből kifolyólag „a felzaklatott kedélyek megnyugtatóására” talán megnyugtatóbb lett volna kir. közjegyző által hivatalosan kiállított jelzálogos kötelezvényt adnia, annyiival is inkább, mivel az óvadéki okmányban megjelölt ingatlanok értéke nem ér fel az adóssággal.

Hogy az óvadéki okmány elfogadjatik-e a tényleges adósság biztosítására a felsőbb hatóság által, azt a jövő fejleményei mutatandják meg. Az egyháztanács azonban végleges véleményét és kiserő határozatát még nem mondta ki reá. S ha elfogadná a m. áll. ig. tanács adóseleül, akkor egyháztanácsunk fennebb idézett határozatát feloldaná s levonná az egyháztanácsról a törvényben kijelölt felelősséget.

Ezen iskolai alap „Ne nyulj hozzám rózsám”-nak volt igen helyesen elnevezve, s mégis a kedélyeket felzaklató sorsa lett. Ugyan-ugyan hogy és ki által lettek a kedélyek felzaklatva? A feleletet könnyű megtalálni a fennebbiekben, mihez járul még azon szokatlan körülmény, hogy ha valaki elég merész volt az alap érdekében felszólalni, azaz lett megnyugtatta, hogy: „A mennyit az ur abba az alapba betett, annyit ki is vehet belőle”, mintegy jelezve, hogy a ki nem lehetett szerencsés annak összehozásában részt vehetni, annak nem is lehet joga a felett örködni. Ilyenforma dorongolással igazán fel lehet a kedélyeket zaklatni maradandó alapossággal.

Baló László,
egyháztanácsos.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Ifj. Dobay János.

Nyílt tér.*

Viszon- és végválasz Sz. J. szentkatolnai köz-ségi bíró urhoz.

A „Székelyföld” című hírlap 8-ik számának nyílttéri rovatában egy, az igaz valóságtól messze tántorodott cikk jelent meg, melyre a t. olvasó közönség és a tek. szerkesztő ur engedelmével a következő tárgyalásos választ adom:

A kérdéses 100 ft alapítványról elismerem,

* E rovatban megjelent közleményekért felelősséget nem vállal a szerk.

hogy Sz. J. a községi jegyzőkönyvbe azt iratta, mit a 8-ik számban is idézett.

De egy következő gyűlésen nyíltan beszélt, hogy volt adomány, de az adakozó fiai visszavették, mire vonatkozólag ön még írást is mutatott többeknek, mit azon egyének nyíltan beszélnek. Tehát nem csíráltan mag, nem pletyka és nem rágalom, mert azon írás bizonyítja, hogy volt valami, de most nincsen.

Különben 18 év alatt a legjobb mag is csiraképtelenné lesz.

Vajjon a magtár magva nem lesz-e csiraképtelen? mert hat évig az is feledve volt, csak a hetedik évben lett kertész ápolására bizva a képviselő által. Vagy azt hiszi, hogy a közvélemény is oly itélő tehetőséggel bír, mint ön a bírói székben?

Hát a P. J.-nek irt levélírából áll-e az az ügybuzgóság? mert az alapszabály-tervezet előkészítésével senki se bízta meg önt, annál is inkább, mert a mikor az létesült, még akkor el volt készítve, mit az adakozásról vezetett jegyzék- és kölcsönkötvényekkel még 1888. január első hetében kezéhez kapott Gy. G.-től a község házában nagy népgyűlés előtt, miből bebizonyul az, hogy ön még föltüntetni is tud.

A magtár-alap megindítására vonatkozó szakaszára megjegyzem, hogy P. J. eltávozásával semmi életjele nem hallottunk egy előljárótól is, csak Gy. I. hozta időnkint emlékeztetbe s tette végre interpelláció tárgyává. Ön, mint a község, egyház és iskola gazdája, miért nem indított nyomozatot azon elfelejtett alap iránt? Vagy az interpelláció után, mikor arra kötelezve volt, miért nem járt utána azon egy év alatt? Miért gondolta olyan szűk korlátok közé szorítotttnak, ha mindjárt szeretett vője, Bardocz Mihály, volt is az egyik kezelőbizottsági tag? Hisz ön egyházi téren is, mint m.-bíró, a pap utáni forum volt, tehát a szűk korlátok második tényezője.

Azon pontra vonatkozólag, hogy „ötödik kézen van a pásztorbot”, megjegyzem, hogy tudom szerint a kath. alapok nincsenek bittal felszerelve, de ha a szentkatolnaiak kivételesen azzal lettek ellátva, az a többség részéről tapintatosságból történt, hogy magukat a gyakori orozva marástól védhessék.

Azon büszke állítását, hogy ön az egyház jogait respektálja, én is bizonyítom, mert 17 évi egyházi pénzkezelés után püspök urunk ö exzellenzciájától elismerésül azon kitüntetésben részesült, hogy a közelebbi megyebíró-választáson önt a választhatóak közül kizárta s ezt a választó közönség előtt püspöki biztos esperes urral kihirdettette.

Azon félrevezető soraira, hogy „egyházi ügyben azért interpellálja és hurcolja a falusi bírót”, egy

falusi”, hogy a közvélemény előtt aljasan gyanúsithassa”, az kérdezem: miért nem tett szemüveget? Akkor meglátta volna a cikk felett, hogy a „volt megyebíró” kifejezés is a czimben beune volt. Itt is a tekervényes uton való járását árulja el.

Illem és egyéb tanulása iránti utasítására vonatkozólag annyit jegyzek meg, hogy az ön tanácsa „rókatanács tyúk számára”. Különben is előbb a maga tarisznyáját igyekeztek megtölteni bölcs tanácsokkal, mert addig halmoz el mást bölcs tanácsokkal, hogy az öné üresen maradjon.

Jellem és illem tekintetében sokat ne hivatkozzék reám, mert ebben a tekintetben is mindig kiállok önnel a síkra.

A t. olvasó közönséget kérdelem: illetet tudó ember-e az, ki hetenkint két estét s még éjet is a korcsmai kártya-asztal mellett töltött évtizedek óta, ki annyi becsület- és testi sértési ügyben csak tanuként is szerepel?

Honnan merítette a tárgyilagosságtól annyira eltérő védváltását? Tán az ön által oly nagyra becsült új tanerőtől? Látja, mennyi haszna van abban, hogy közel lakik régóta az iskolához s annyit járt mellette?

Es most önnel a nyilvánosság előtt ezen az uton végeztem; s ha alkalmam lesz még a közügyek előmozdításában a községemben levő különböző ügyeknek szolgálatot tenni, fel fogom emelni szavamat máskor is mint közharcos hazám és szülő községem érdekében.

Egy falusi.

„Az italmérésről és regálejog megváltásáról.”

Gyakorlati kézikönyv írománpéldákkal és a szükséges utasításokkal, az ide vonatkozó törvények, miniszteri rendeletek és utasítások alapján.

E kézikönyv népies és gyorsan áttekinthető modorban van szerkesztve s mindenkinek biztos utmutatásul szolgál a felől, hogy miként kell eljárnia és miként érvényesítheti jogait.

Megjelenik február hó közepe táján.

Előfizetési ára 2 ft.

Kiadják: Dr. Hamvas Károly és Dr. Nemess Zsigmond ügyvédek Aradon.

Előfizetheti február hó 8-ig szerzők bármelyikénél Aradon.

Magyar királyi államvasutak.

Keleti vonal.

M e n e t r e n d .

Érvényes 1888. június hó 1-től.

PREDEAL—NAGY-VÁRAD.

Érvényes 1888. június hó 1-től.

Á l l o m á s o k				Á l l o m á s o k			
	Vegyes vonat	Sze- mély- vonat	Gyors- vonat		Vegyes vonat	Sze- mély- vonat	Gyors- vonat
Predeal (vendéglő)	(érk. ind.)			Kis-Kapus (vendéglő, elágazás N.-Sze- ben felé)	(érk. ind.)	12.12	
Brassó (vendéglő)	(érk. ind.)	4.10	7.10		10.59	12.09	
Botfalva		4.38	7.31	Tövis (vendéglő, elágazás Arad felé) . .	(érk. ind.)	1.07	1.27
Földvár		4.56	7.47	Nagy-Enyed	(érk. ind.)	1.51	1.47
Mogyorós		5.18	8.02	Kocsárd (vendéglő, elágazás Maros-Vá- sárhely felé)	(érk. ind.)	2.18	2.08
Apáca		5.37	8.14		(érk. ind.)	3.04	2.43
Köpecz		5.58	8.30	Gyéres (elágazás Torda felé)	(érk. ind.)	3.14	2.53
Ágostonfalva		6.07	8.36		(érk. ind.)	3.51	3.24
Alsó-Rákos		6.26	8.52		(érk. ind.)	4.01	3.26
Homoród		6.55	9.12	Kolozsvár (vendéglő)	(érk. ind.)	5.56	5.00
Kacsa		7.16	9.25		(érk. ind.)	6.37	6.37
Bene		7.39	9.45		(érk. ind.)	6.37	5.32
Erked		8.03	10.00	Nagy-Várad (vendéglő)	(érk. ind.)	11.04	8.42
Héjasfalva (elágazás Sz.-Udvarhely felé)		8.36	10.24		(érk. ind.)	11.19	8.47
Segesvár (vendéglő)	(érk. ind.)	9.03	10.39		(érk. ind.)	11.19	8.47
Medgyes	(érk. ind.)	9.13	10.46		(érk. ind.)	11.19	8.47
		10.37	11.47			10.00	6.33

Brassóból Bukarest felé a vegyes vonat indul délután 1 óra 55 perczkor.

Héjasfalva—székelyudvarhelyi vasut.

Héjasfalva	indul reggel 6.45	Székely-Udvarhely	indul este 5.38
Székely-Keresztur	7.40	Bögöz	6.22
Nagy-Galambfalva	8.35	Nagy-Galambfalva	7.03
Bögöz	9.02	Székely-Keresztur	7.45
Székely-Udvarhely	érkezik reggel 9.45	Héjasfalva	érkezik este 8.46

Nyomatott Szabó Albertnél Kézdi-Vásárhelyt.